

Mustafa Kemal'de Enver Paşa; Enver Paşa'da Mustafa Kemal Kıskaçılığı...

İçeriği Yazan: [Ufuk KESİCİ](#) [1] Zaman: Cum, 05/04/2013 - 11:16

Yazar Bloğuna Ekle: Yazarlar Bloğunda Görünmesin



"20. yy Türk tarihine yön vermiş bu iki lider (Mustafa ve Enver) arasında bir husumetin olduğu kesin de, bir KISKAÇILIĞIN olduğu söylenebilir mi? Eğer, bu iki liderin yaşamına tarih tarih, gün gün değil de (bu işi akademisyenlere bırakarak) şöyle kuşbakışı bakarsak aralarında bir KISKAÇLIKTAN söz edebiliriz gibime geliyor...

<?xml:namespace prefix = o />

Ben de öyle yapıp tarihsel ayrıntıda boğulmadan aralarında var olduğunu düşündüğüm kıskançlığı size anlatmaya çalışacağım.

Biliyorsunuz, Mustafa da Enver de aynı yıl doğumludur. Mustafa'nın tahsiline bir süre ara vermesi (Hani geçim zorluğundan dayısının kâhya olduğu çiftliğe dayısının yanına yerleşirler ya... O ara) nedeniyle, Enver askeri okulda Mustafa'nın hep bir üst sınıfında yer alacaktır. Enver, Türkiye'den kaçınca dek de hep Mustafa'nın komutanı olacaktır...

Enver'in yıldızı Binbaşı iken parlamaya başlar. Makedonya dağlarında Bulgarlarla çete savaşlarına girer. Bu çete savaşını İstanbul'dan aldığı emirle değil, kendi iradesiyle başlatır. Bu çete savaşlarında çok ünlenir. Hele 10 Temmuz 1908'de Makedonya'da Meşrutiyet'i ilan edince ününe ün katar. İttihat Terakki içinde Talat'tan sonra gelen adam konumuna çıkar. (İttihat Terakki'nin tam bir komitacı tavrı vardır. Resmi olarak lider kadrosu sözde hep gizlidir)

(Bu esnada Mustafa Kemal, adı sanı bilinmeyen bir yüzbaşısıdır... Eğer aralarında bir kıskançlıktan söz edeceksek, Mustafa Kemal'in mevkisi ve şanı açısından Enver'i kıskanması söz konusudur bu anda.)

Enver, meşrutiyet ilan etmekle de kalmaz. 1910 yılında Naciye Sultan'la nikâhlanır. Naciye Sultan'ın yaşı küçüktür. Henüz 10 yaşındadır. Enver, binbaşı iken nikanlandığı Naciye Sultan'la ancak 1914'te Yarbay olduktan sonra evlenecektir... Böylece Enver'e saraya DAMAT olmak şanı da eklenecektir...

(Mustafa Kemal'in 19 Mayıs 1919'dan önce İstanbul'da yaşadığı pek sözü edilmeyen bir altı ayı vardır... Kazım Karabekir, anılarında bu altı aydan söz ederken, "Mustafa Kemal saraya damat olmaya çalışırken, ben Kurtuluş Savaşı'nı başlatmışım bile" diye söz edecektir... Peki var mıdır böyle bir "saraya damat olma çabası" Mustafa Kemal'de? Akademisyen tarihçilere bakarsak vardır. Adını şimdi hatırlamadığım, padişah yeğenlerinden bir kızı istetmiştir de. Fakat kız, Mustafa Kemal'e evlenmeyi istemediğinden "saraya damat olmak" düşüncesi de gerçekleşmemiştir...

Bu "saraya damat olma" isteği, -ki 1919'da artık Mustafa Kemal "paşa" dır- Mustafa Kemal'de bir "Enver kıskançlığı" olduğu izlenimini vermektedir...)

Binbaşı Enver, 1908 Meşrutiyet ilanından sonra, ordu içinde çeşitli görevlerde bulunur... Bu arada yarbaylığa yükselir. Balkanlarda iş karışktır. Bulgarlar Edirne'yi almıştır. 23 Ocak 1912 de Yarbay Enver ve İttihatçı silahşörleri BABIALI'yi basar. Hükümeti, istifa ettirir. Yerine yeni bir hükümet

getirttir. Sait Halim Paşa, sadrazam; Talat Bey'de dahiliye nazırı (İçişleri bakanıdır.) Harbiye Nazırı Ahmet İzzet Paşa'dır.

(Mustafa Kemal Binbaşı rütbesindedir... Babıali baskını feci şekilde eleştirir. MUSTAFA - ENVER karşıtlığı başlamaktadır)

Enver, 1913'te Albay olur. Gözü de Harbiye nazırlığındadır da bir albayı Harbiye Nazırı yapmazlar ki... Buna rağmen Albay Enver, Paşa Ahmet İzzet'e görevden çekil diyebilecektir. Bu arada Naciye Sultan'la artık evlenmesi gerektiği saraya bildirir. 1914'te evlenirler. Naciye Sultan 14 yaşındadır. Albay Enver, 33/34 yaşlarındadır... Ama bu evlilikten önce, Albay Enver, MİRLİVA (tuğgeneral) PAŞA olur. Enver, ancak 19 gün ALBAY kalmış, hemen PAŞA olmuştur. Ardından da elbet HARBİYE NAZIRI... (Bugünkü, genelkurmay başkanı ve milli savunma bakanı) Bu görevlere biraz silah zoruyla gelmiştir... Enver'in en büyük tetikçisi YAKUP CEMİL, Talat Paşa'nın makamına çıkarak, "Enver'i Paşa ve Nazır yapın, yoksa gerisine karışmam" diyebilecektir...

(Enver Paşa'nın bu hızlı yükselişi karşısında Mustafa Kemal, henüz binbaşısıdır... Ve başlayacak olan birinci dünya savaşı için "savaşa girmeyelim..." uyarısını durmadan genelkurmay yapmaktadır... Ama Enver dinlemez...)

Enver Paşa Almancıdır... Orduyu ıslah etme çalışmaları adı altında ordunun bütün üst kademelerine Alman generalleri getirir... Patlayan Birinci Dünya Savaşı'na da kimseye haber vermeden bildiğiniz olaylarla girer...

(Çanakkale savaşı, Birinci Dünya Savaşı'nın bir cephesidir. Bu cephenin, en ateşli bölümüne de artık YARBAY olmuş Mustafa Kemal atanır... Çanakkale cephesinin komutanı Alman Von Sanders Paşa'dır. Ülkenin genelkurmay başkanı ve milli savunma bakanı da ENVER PAŞA)

Çanakkale savunması başarılı olur. Savaşın son demlerinde Enver Paşa, Çanakkale mevzilerini ziyarete gelir... Her mevziyi ve komutanı ziyaret etmesine rağmen Enver Paşa Yarbey Mustafa Kemal'in mevzisini ziyaret etmez... **(Enver Paşa'da kazanılan zafer sonrası, bir Mustafa Kemal kıskançlığı başlamaktadır....)**

(Kendi mevzisini ziyaret etmeyen Enver Paşa'ya çok kızan Yarbey Mustafa Kemal, askerlikten istifa etme eşiğine gelmesine rağmen, Von Sanders Paşa tarafından "hava değişimi" izniyle, İstanbul'a gönderilir. Bu arada ALBAY rütbesine yükseltilir... Mustafa Kemal - Enver Paşa çelişkisi artık çelişkiden çok bir çatışmaya dönmüştür.)

Ve bilinen son... Birinci Dünya Savaşı kaybedilir... SERV imzalanır. İttihat Terakki ileri gelenleri yurttan kaçar. Talat, Almanya'ya gider, sonra bir suikast sonucu öldürülür. Enver Rusya'ya... Şevket Süreyya, pek acıklı anlatır "Enver Paşa" kitabında Enver'in kaçışını...

(Mustafa Kemal, Serv sonrası ülkeyi kurtarmak için çareler düşünür. Harbiye Nazırı olmayı çok ister... (Bir Enver kıskançlığı mıdır, dersiniz?) Ama olamaz... Bu arada Paşa olmuştur. Osmanlı askeri olarak alacağı son rütbedir bu tuğgenerallik... Sonra, 1918 aralığından 1919 mayısına kadar bir altı ay, İstanbul yaşamı... Saraya damat olma ve harbiye nazırı olma isteklerinin yaşandığı dönem... Bu dönemde Mustafa Kemal Paşa'da bir ENVER KISKANÇLIĞI ya da sendromu işaretleri var.)

19 Mayıs 1919... Mustafa Kemal Paşa Samsun'a çıkar ve bir Anadolu savaşı başlatır. Amasya tamimi, Erzurum, Sivas kongereleri, ardından meclis açma... Artık yeni bir ülke doğuyor sinyallerinin dünyaya duyurulması... Mustafa Kemal Paşa'yı öne çıkartır...

(Bu sırada Enver Paşa'da çok kesin bir MUSTAFA KEMAL KISKANÇLIĞI başlamıştır... Önce, tüm Türkleri kurtarmak için TURANCILIĞA bulaşır... Öyle ya, Mustafa Kemal Anadolu'yu kurtaracaksa, kendisi tüm Türkleri kurtaracaktır. (Fena Kıskançlık belirtisi) bu olmayınca BOLŞEVİKLİĞE soyunur... Bolşeviklere, Türk askerini kendisinin temsil ettiğini kabul ettirmeye çalışır... Bir ölçüde başarılı olur... Ne de olsa saray damadıdır. Bolşevikler, bir ara, Mustafa Kemal Paşa mı, Enver Paşa mı desteklenecek tedirginliğine düşerler...

Sonucu SAKARYA SAVAŞI belirleyecektir... Enver Paşa, Sakarya'da Mustafa Kemal'in yenileceğini düşünür. Bolşeviklerin de buna inanmasını sağlamaya çalışır. Hatta, BATUM'a kadar gelir, İstanbul'dan askeri üniformalarını ister. Mustafa Kemal Paşa yenilirse, orduların başına geçecek ve kendi komutasında savaşıacaktır düşmanla.... Fena kıskançlık belirtileri...)

Ama olmaz... Enver Paşa'nın Batum'da olduğunu öğrenen Mustafa Kemal, "Yurda girerse tutuklayın" emrini Kazım Karabekir'e verir. Sakarya Savaşı kazanılır... Enver Paşa'nın tüm umutları sönmüştür... Bilinmez bir çete savaşında, bilinmez bir kurşunla bir dağ başında ölür... Öldüğünde 41 yaşındadır... Cenazesi yıllar sonra -yanılmıyorsa 1995- te yurda getirilir...

SONUÇ :

Eimden geldiğince ana hatlarıyla vermeye çalıştığım Mustafa Kemal Paşa / Enver Paşa karşıtlığını veya kıskançlığını şöyle toparlarsam :

- 1. Mustafa Kemal Paşa' da, Enver Paşa'nın meşrutiyeti ilan etmesi, babıali baskını, saraya damat olması ve artan rütbeleri karşısından bir "ENVER KISKANÇLIĞINDAN" söz etmek mümkün... Çünkü en az Enver Paşa kadar Mustafa Kemal Paşa da hırslı....**
- 2. Enver Paşa'da, Mustafa Kemal'i kıskanma tohumları Çanakkale savaşında atılmış... Daha öncesinden bir Mustafa Kemal kıskançlığı belirtisi yok Enver Paşa'da... Sonra devam etmiş... Anadolu'yu kurtarmak yerine TURAN'ı kurtarmak, ardından BOLŞEVİK olmak, Enver Paşa'da çok belirgin bir "MUSTAFA KEMAL PAŞA KISKANÇLIĞI"....**
- 3. Demek, 20.yy Türk tarihine yön veren her iki lider de dönem ve zaman farkıyla birbirini kıskanmış...**

Ufuk KESİCİ

ufuk.kesici@politikadergisi.com [2]

Yorumlar

- [Tarih](#) [3]

Kaynak URL (18/05/2024 - 03:13 tarihinde yazdırıldı):

<http://politikadergisi.com/makale/mustafa-kemalde-enver-pasa-enver-pasada-mustafa-kemal-kiskancligi>

Bağlantılar:

[1] <http://politikadergisi.com/pd-uye/ufuk-kesici>

[2] <mailto:ufuk.kesici@politikadergisi.com>

[3] <http://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/tarih>